

TELEGRAFUL ROMANUL.

Telegraful este Duminică și Joi, la fiecare două săptămâni cu adăsură Poștăriei. — Premeritațiunea se face în Săbii la expedirea poștei, pe ziua la 3 r. poșta cu bani găta prin scrisori franceze, adresate către expeditor. Pretul pentru premeritațiunea în Săbii este pe anul 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de an 3 fl. 50. Pen-

Nr. 81.

ANULU XXIV.

Săbii 1022 Octomvre 1876.

trajecelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu an 8 fl. iera pe o jumătate de an 4 fl. v. a. Pentru prinț. și țieri sține pe an 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia oară en 7 cr. sirulu, pentru a doua oară cu 5 1/2, cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2, cr. v. a.

Romania.

De pre o di pre alta scirile, pe care le primim din Bucuresci, din Iassi, din Cernauti și Chisinau totu mai multu ne punu in ingrigire. De multu amu incetatu a mai spera, ca resbelulu, care se pregatesce in orientulu Europei, se va pute evita. Este unu anume tipicu, dupa care se pregatescu resbelele in orientu. Dela 1700 pana astadi manier'a inscenarei a fostu aceeași. Ea e destulu de vechia si destulu de obiceiulu pentru a esclude indoielile. Astadi, ca totu-deun'a, incercările de a mantienē pacea suntu destinate a inaspri resbelulu, care urmeza mai curendu seu mai tardiu. In urm'a desvoltarei terenului, a impartirei populatiunilor si a stadiului de desvoltare in Europe sufere, societatea din orientulu Europei are de o bōla cronica, de bōla luptelor inevitabile.

Inse chiaru si prevediendu acestu resbelu, noi totu-deun'a lu primim cu linise sufletēsa, de ore-ce pre noi lupt'a nu ne privesc decātu indirectu, ca pre unu de popole, care orientulu imperatiei spre orientu. In casulu celu mai reu impregiarile ne voru silii a lua parte la lupta fara ca sa avemu prospectu de a castiga ceva decātu meritulu de a fi luptatu si fara a ne pute teme ca vomu perde ceva decātu folosele binecunventate ale pacii. Pusețiunea nōstra e clara: deca o aspra necesitate aru silii pe Austro-Ungari'a sa ia parte la lupta, noi romāni, cari totu-deun'a amu fostu mandri de a ne privi ca poporul celu mai alipitu de dinastia, si astadata ne vomu aruncatu cu entusiamu in lupta si vomu fi gata a ne jertfi, omu cu omu, pana la cea din urma suflare „pentru imperatulul nostru“ si pentru imperati'a dinastiei, de carea ne lega trecutulu si aspiratiunile nōstre in viitoriu.

Tocm'a pentru acēst'a privim cu ingrigire la atitudinea, ce Romanii se pregatescu a lua in complicatiunea orientala.

Atitudinea firēsa a Romaniei este a pastra neutralitatea. Lupt'a carea s'a incinsu pe peninsula balcanica este natiunala, o lupta a slavilor inainte de tote contr'a turcilor si apoi contr'a a totu, ce nu e slavu in orientulu Europei. Lupt'a e si contr'a Romaniei. Astfelu, deca din nenumerate consideratiuni Romanii e silita a nu da ajutoriu turcilor, mai puternice consideratiuni o siliscu a nu da ajutoriu slavilor. Pentru aceea cu vijia multiamire amu vediutu, ca ea pana astadi in ciud'a tuturor ademenirilor rusesci si a tuturor nechibsuintelor turcesci a sciutu sa-si pastreze neutralitatea.

Va pute sa o pastreze pana in sfersitu depre acēst'a in doimu. Mai curendu seu mai tardiu ea va fi silita a intrā in foculu, ce incepe a o incungiu din tote părțile si atunci ea nu aru trebuī sa lupte decātu contr'a slavilor. O lupta cu slavii aru fi o capitulatiune in fatia cu puterea rusesci, aru fi o renunțare de a lupta in interesulu seu, aru fi unu actu de sinucidere. Romanii la ordinele Russei e o provincia rusēsa: ea se lupta, pentruca e comandata. Ori ce respata i s'aru promite pentru sangele, ce va fi versandu, isband'a e unu daru alu Danaidelor.

Nimeni mai multu decātu barbati de statu ai Romaniei nu pōte fi petrunsu de convingerea, ca bunavointia Russei nu e si norocirea tieriloru, asupr'a caror u se le vursa. De dōne asupr'a anor u se se leupta. Pentru a a elibera popore si țieri, pe care apoi, dupa ce au fostu eliberate si le supune ea ins'asi. Acēst'a a fostu sōrtea Poloniei, acēst'a sōrtea Crimeei, acēst'a sōrtea Cerchesiloru si acēst'a chiaru sōrtea Moldovei. Nu s'a incheiatu pace, in care Rusii sa nu fi cerutu drepturi pentru Moldov'a. Nu a fostu lupta, in care sa nu se fi ivitu tendintia de a rumpe tierile romane de către imperiu otomanu. Inse numai pentru a le lasa slabe, a-si inradacina influintiele intrinsele si a si le pute supune cu atātu mai lesne intr'unu momentu potrivit. Si de cādu Rusii a pusu mână pe linia strategica despre nordu, de cādu Bessarabi'a nu mai e romanēsa, de cādu Nistrulu „riulu rostematu“ nu mai ocrotesc pre romani, tierile romane si astadi si Romanii este la dispuștiunile Russei. Deca Romanii mai este ca țiera de sine statatōre, ea este in virtutea ingrigirei, cu care puterile europene privescu deasupr'a gurilor Dunarei si este cu deosebire, pentruca Austri'a nu putea suferi, ca Rusii sa-si devina vecina si in acēst'a parte. Inca la 1788 imperatulul Iosifu II declarā: Voiu ocupa principatele, pentruca rusii sa nu le pōta ocupa. Si atunci, cādu Austri'a se hotarēsa a ocupa Bucovin'a, ea prevede, ca mai curendu seu mai tardiu Rusii va ocupa Bessarabi'a si face ocupatiunea tocma pentru a-si asigura o pusețiune strategica fatu cu Rusii. Iera deca romanii voru arunca o privire preste Moln'a si alt'a preste Prutu, voru trebu sa se incredintez, ca nu Bucovin'a e pamentulu perduu. Nici cādu Austri'a nu a ravnitu la natiunaltatea romānilor si nici nu putea ravniti, pentruca nu erā statu natiunalu. Nenorocirea Bucovinei suntu jidanii si celelalte elemente straine; in Moldov'a ele suntu straine multi jidani decātu in Bucovin'a. Nenorocirea inse a Besarabiei suntu rusii, cari unei populatiuni romane, aprōpe unu milionu, nu le permite chiaru nici a ceti sant'a evanghelii in limb'a lor, nu le permite chiaru nici aceea, ce le permite turcii. Pentru ce? Pentruca voru a-si pregati terenulu, pentruca scopulu este a sterpi, iera nu a administrā.

Tōte aceste le sciut fratii nostri din Romanii mai bine chiaru decātu noi si nu ne va crede, ca ei voru pute cādu va dori sa fa pusi sub ocrotirea „binevoitōre“ a Russei.

Ne tememu ca ei voru fi siliti a se supune aceste ocrotiri, voru fi siliti a dori ce nu dorescu si a aspira la ce nu asireza. In stadiulu de astadi rolulu nesci fagaduintie nici presiuni, nici intrigi pentru a determinā pre romani la lupta contr'a turcilor. Si in ingrigirea nōstra ne simtimu datoru a striga fratiloru nostri: **Memento! Memento!**

De cādu va tempu intrēg'a constelatiuna a Romaniei, atātu in lăintru cātu si in afara, pare ca anume se pregatescu pentru a deschide drumu liberu influintiei rusesci.

Nenorocit'a turburare interna, care se prevedea de demultu si trebuī sa armezē tocma acum, a desbinatu țier'a, a pus'o in lupta cu sine, a dat'o prada

passiuniloru atātu publice cātu si private si a slabit'o.

In acēl'asi tempu positiunea țierei se slabesc si in afara.

Pōrt'a tocma acum crede de cuviintia a isbi in drepturile țierei si astfelu a provocā cu o necualificabila usiurintia spiritele in contr'a sea. Spiritele se agitēza contr'a turcilor; slabulu curentu ivitu in favōre slavilor se intarēsc si Rusii a se bucura atātu de acēst'a cātu si de incurcatur'a, in care se afla țier'a.

In acēl'asi tempu guvernulu romanu dupa cāte se scriu si dupa cāte se audu, cu tōte ca i s'a datu „carte blanca“, nu pōte face imputēzulu de 16 milione. După tōte titelul primim si scirea ca dlu C. A. Rosetti n'a isbutitu in misiunea ce avē la Parisu. Nu numai ca n'a gasitu bani, dara oșesi cum ca urmare a petrecerei sele la Parisu, guvernulu republicanu a declaru in cei mai aspri termini, ca nu e dispusu a primu pre nouu numitulu agentu diplomaticu alu Romaniei.

In fine dupa informatiunile luate dela directiunea drumurilor de feru romane au trecut pana acum prin Romanii celu putienu 15,000 voluntari rusi: concentrările ostrei romane s'au facut; consatrile suntu chiamate in activitate; asentările urmeza a se face si ministri romani au fostu la Livadi'a.

Cuprindindu tōte aceste intr'o singura cugetare, vedemu pre Romanii slabitu in lăintru, slabitu in afara, o vedemu discreditatu si lipsitu de incredere in puterile sele: ea se pare pregatita pentru o capitulatiune, tocma precum pōte doreșce Rusii'a.

Din trei părți primim scirea, ca Rusii'a a promis Romaniei restituirea Bucovinei in casulu, deca Galiti'a aru deslipi de către Austri'a. Ori cātu de autentice aru fi isvōrele, din cari ne vine acēsta scire, noi suntemu dispusi a o privi ca o simpla scire aruncata in publiculu, vediendu ce judeca pululu publiculu, vediendu ce judeca lumea dedecā o asemenea idee. Noi inse nu judecāmu nimicu. Deu avemu nici o judecata asupr'a acestui punctu, de ore ce elu nu se pōte discutā. Dāmu numai espressionu firmei convingeri despre vitalitatea Romaniei. Este unu lucru elementaru, ca astadi in secululu XIX si astadi, cādu orientulu e provocatu la o lupta natiunala, noi, romāni, atātu dincōce cātu si dincolo de Carpati, nu putemu lupta decātu impreuna. Se impotrivescu cu mintea unui romanu sanatosu ideea de a vedē romani luptānduse cu romani d. e. pentru strimtorile Carpatiloru. Marele castigu, ce natiunea romana aru pute avē in diu'a de astadi, aru fi sa privescu cum altii se slabesc, pana cādu ea se desvolta si sporescu in puteri. Deca inse impregiarile ne voru silii sa ieremāne decātu sa primim cu entusiamu ocaziunea de a ne lupta impreuna.

Deca dupa tōte Romanii va fi silita a intrā in lupta, noi nu intielegemu si nu intielegemu, cum ea aru pute sa nu lupte cu noi in tielegemu, pentru ca suntemu romani.

Cetimu in „Romanulu“:

Este dar' naturalu sa se intrebe cine va, in ce situatiune se pōte aflā Romanii cādu mână romāne, agravānduse situatiunea, Romanii se va

aflā izolata cu privirile intr'acolo de unde nici unu spriginu realu nu i-arū pute veni?

Tratatulu de Parisu asicura Romaniei garantii si romāni, credinciosi cātu totu-deun'a tratatelor, n'au din punctulu de vedere politicu preferintia speciala pentru cutare seu cutare putere. Increderea loru egala in simțimintele tuturoru, nu se modifica de cātu dupa probele ce primescu de sustinere si bunavointia, pescu de nepasare si chiaru de aspiratiuni ostile.

Multiamiti totu-deun'a cu cea ce este dreptu alu lor, romāni n'au urmaritu nici odata aspiratiuni usurpatōre. In cei mai frumoși ai loru ani de glorie, ei au cautatu a traī in buna amicia cu toti vecinii lor, si cādu pacea le-a fostu turburata de incalcări din afara, seu cādu ocaziuni favorabile le-au permis a-si revendicā vechi dreptu a acur'ate, s'au aliatu totu-deun'a cu acei cari oferindu mai multe garantii au datu si mai mari avantajie țierei lor.

Astfelu si astadi, cādu putienu ce a mai remasu din tratatul de Parisu se afla in periculu de desfiintare; cādu in fati'a Occidentulu, pre absorbitu de interesele sele dioriore, Romanii este redusa a se gandi forte seriosu ca trebuie sa se radime pe propriile ei puteri si sa se garanteze ea ins'asi, preocuparea cea mai urgenta a natiunei nu pōte se fia alt'a decātu: pe de o parte a se pregati si intari, ier' pe de alt'a a cautā aliatu acolo unde pōte gasi mai multe garantii si mai sicure folose.

„Romanulu“ intr'unu articulu de fondu se dechiara pe fatia pentru invintea in actiune si forțuna juvat. Articulu e seriosu mai seriosu cuprinsulu, pentru ca in situatiunea cea complicata de astadi, in carea cādu se vorbescu de orientu se vorbescu numai de slavi, va fi cu greu a castigi de tōte elementele din giurulu lor. Este adeveratu ca: audaces fortuna juvat, este inse adeveratu si aceea, ca de multe ori audacii si punu si capulu.

Din Vien'a se scrie la o fōia din Prag'a: Intre Livadi'a si Vien'a curgu inca negociari seriose. Neutralitatea Austriei nu multiamice, pentruca deca neutralitatea se va ilustrā cu 50,000 in Galiti'a si cu 80,000 in Transilvani'a, absorbe, lucru naturalu, Russei dōne armate tari si mari de actiune si retragerea Russei nu mai este libera. La eventualitatea acēst'a Rusii'a trebuie sa staruiescu prelanga Germanii, ca sa-i garandēze ceea ce nu potū dobandē dela Austri'a, cu alte cuvinte, Germanii'a spre a se aratā recunoscătoare Russei pentru serviciile celei din urma dela 1866 si 1870 sa apese cu o putere corespunditōre asupr'a limitelor austriace. Atare diversiune se astōptu a din parte Italiei. Ce au sa insemneze astfelu de eventualități strategice, se scie: ele suntu conturile unui resbelu viitoru. Se intielege de sine dāra ca imperatulul Russei nu se pōte multiamu cu o simpla asigurare de neutralitate din partea Austriei. Rusii'a cere garantii, căci alt-

mintrea ea trebuie sa le caute in alte combinatiuni noue.

Despre primirea ce au aflatu primu ministrul român, ministrul de resbelu si maresialulu de curte la Livadi' la imperatul Russiei nu se pôte scî nimic'a positivu; cu atâtu mai tare s'au deschisu calea la coniecture si faime diverse. Asiá se povestese prin Bucuresci ca dlu Ioan u Brat ianu e imputernicitu a incheiá o alian-tia ofensiva si defensiva, prin care principele Carolu se va proclamá de „rege alu Romaniei“. Armata' romána se va pune sub comanda' suprema rusésca si se va organizá de nou de cátra oficeri rusesci. Gurele Dunarei adeca acea parte din Besarabi'a, care s'a redatu Moldovei prin tractatul de Parisu din 1856 se va cedá Russiei; ear' regatulu român u se va despagubi in modu stralucitu prin Bucovin'a si parte a cea mai mare din Transilvani'a. Asiá spune corespunden-tulu la „A. A. Zt.“ —

Inca inainte de a fi informatu despre refuzulu Russiei de a acceptá armistitiulu de siese luni „Moniteur Uni-versel“ exprime parerea, ca n'a batutu inca ór'a decisiunei ultime. Fói'a fran- ceza se provóca la dechiaratiunile ce le-a facutu principele Gorciakoff in depesi'a sea din 14 Iuniu a. c., cátra contele Siuvalov, pentru a dovedi, ca politic'a rusésca prefera conservarea statulu quo ori cárei alte deslegári. „Nimicu nu e inca preparatu pentru a suplini imperiulu otomanu, si caderea lui precipitata aru puté sa sguode orientulu si Europ'a“. Acést'a a tostu situatiu-nea in ochii lui Gorciakoff inainte cu patru luni si acést'a e si astadi.

„Journal des Debats“ vede in de- clinarea armistitiulu de 6 luni prin Russi'a unu mijlocu reu alesu pentru a risipi ingrigirile Europei; cáci unu armistitiu de 6 septamáni numai aru perpetuá cris'a actuale si aru arunca Europ'a de nou in dificultáti cu cari se lupta dejá mai multu de unu anu.

Pre cându diplomati'a staruesce cu totu zelulu a reluá firele intre- rupte, se desvólta dejá asupr'a cestiu- nei orientali o viua polemica in jur- nale, din care se pôte cunoáce in parte atitudinea diverselor cabinete. Cátu pentru press'a din Vien'a se pôte con- statá, ca o politica de decisiuni estreme nu afla trecere la dens'a. Tóte foile convinu in ide'a ca Austri'a tre- buie sa continue pentru momentu cu staruintiele sale in favorulu pácei si se nesuesce a conservá acordulu cu amicii sei.

Comunicate faptice mai insem- nate asupr'a situatiunei nu avem. Ce se povestese despre pasii reinoiți ce ii-a facutu diplomati'a in Constantino- pole, precum si despre atitudinea Ang- liei se baséza numai pe coniecture, desi se pôte presupune, ca actiunea decurge din cabinetu in cabinetu mai viu cá ori cându. Din Romaniai'a ni se comunica — dice „Pest. Ll.“ — ca ministeriulu Bratianu abate ap'a la mór'a rusésca. Cei din Bucuresci afla, ca déca titulu de rege serbescu aru deveni realitate, Romania' neputendu remáne inapoi aru trebuí sa se inaltie de asemene la regatu; spre sco- pulu acést'a inse ea aru tre- buí sa primésca o arondare prin Transilvani'a si Bucovin'a. In Bucuresci se vorbesce ca Bratianu a adusu din Livadi'a unu dreptu la aceste provincie in schimbu pentru aliantia' ofensiva si defensiva.

Unu corespunden-tu scrie din Buda- pest'a la „N. Ztg.“ urmatórele:

Chiaru si in cercurile mai bine informate s'au colportatu faime de totu curióse de cátra partisanii contelui Andrásy. Se dice ca par- tid'a militara din Vien'a si cu deo- sebire influenti'a archiducelui Albrecht

au isbutitu a predominá si ca prin acést'a positiunea contelui Andrásy e sgudiva. E vorb'a adeca de intreba- rea ocupatiunei; ministrulu de esterne perhorescéza ori-ce ocupatiune séu interventiuene militara, pre cându frun- tile partidei militare o considera de inevitabila si reclamata de interesulu Austriei. Se dice mai departe, ca cu ocolirea oficiulu esternu s'a realizatu o convenire intre Austri'a si Rusi'a, conformu cárei Rusi'a va efectua sin- gura cu aprobarea Austriei interven- tiunea militara. Austri'a va avé sa fia deocamdata neutrále. Se afirma ca contele Andrásy a respinsu si acést'a combinatiune, de vreme ce elu voiesce sa purcéda numai in contielegere cu tóte puterile, prin urmare si cu Ang- lia' si de aceea reprobá cu resolu- tiune ori-ce interventiuene militara ce nu se baséza pe mandatulul tuturu- puterilor. Cum se scie Angli'a nu va sa scie nimicu de o ocupatiune ru- sésca, de aceea in cercurile curtei din Vien'a se considera dechiaratiunea contelui Andrásy cá o declinare de- finitiva a proiectulu de ocupatiune. Se intielege de sine ca nu potu gar- rantá ca faimele aceste suntu demne de credintia dara ele se respandescu in cele mai bine informate cercuri poli- tice si suntu considerate in genere cá probabile. Ori cum va fi, atâtu e siguru, ca cris'a din Vien'a — ca in- vinge-voru adeca „russofilii“ séu poli- ticii ungari in consiliulu imperialu — a devenitu acuta si se pôte presupune cu siguritate, ca dilele cele mai de a- própe voru aduce decisiunea intr'unu intielesu séu intr'altulu. Faimele de mai susu potu sa fia nebasate dara ele suntu notorice cá simptome ale luptei ce se pórtá dupa culise la cur- tea din Vien'a intre dóue curente opuse.

Supremati'a româniloru.

(II) Cátu pare de curiósa no- menclatur'a acést'a pentru poporulu român u din Ungari'a, atâtu de nepa- stuitu din tóte pártile, si cu tóte ace- ste aflámu ca i se face si imputarea ca tinde la suprematia, (in unulu din numerii mai próspeti ai lui „Herm. Ztg.“ de aici).

Imputarea acést'a se face româ- niloru in urm'a discussiunei despre in- trebarea: care dintre legile municipi- pali — vechi si noue, suntu mai fa- vorabile pentru románi?

Inventiuena acést'a nu castiga in genialitate nimic'a nici prin ea ins'a, nici prin adausulu prin care se dá admonitiunea a nu crede cine-va ca românii se pregatescu a acceptá pro- gram'a sasésca dela Mediasiu.

Cine cunoáce program'a sasésca dela Mediasiu, carea s'a pusu pre unu terenu natiunalu sasescu exclusivu, si cine a urmaritu cu atentiune cuprin- sulu discussiunei amintite, s'a potutu convinge ca din ambe pártile s'au enumeratu favorurile si defavorurile ce le-au trasu românii din constitu- tiunea sasésca si aplicarea ei. S'a disu mai departe, si cu dreptu cuventu, ca românii adi nu mai poteau suferi sta- rea in carea s'au aflatu cându-va in fundulu regiu. Si s'a cercetatu — si pôte se va mai cercetá — ca: in- cátu a fostu apta legea municipale particulara sasésca a asigurá printr'o aplicare drépta si ecuitabile, condi- tiunile de prosperare pentru románi? Program'a medesiana putienu a im- portatu in tóta afacerea din cestiune.

Atát'a a fostu totu ce s'a disu despre constitutiunea sasésca, si a discutá acést'a credemu ca avemu dreptu, fára de a suscitá imputarea ca amu tinde la suprematia.

Românii au fostu totu-déun'a im- pedecati din partea natiunalítátiloru neromâne, prin urmare si din partea sasiloru, de a desvólta o activitate poli- tica mai intensiva. Si acést'a e in- cátu-va naturalu. Odata, pentru ca un- guriu si sasiu aveau mustrári de cugetu fatia cu prioritatea indigenatulu firescu

in tíera si pentru ca erau predomniți' de superstitiunea, ca incátu castiga românii terenu de activitate, in- tr'atát'a perdu ceilalti prin urmare si sasiu din prevalentia ce vreau sa fia numai a lor. Nisuintiele aceste ba- sate pe mustrári de cugete si de su- perstitiuni politice au facutu a priori cu neputintia unu ecuilibru natiunalu in tíera, care dupa cum scimu a du- ratu sute de ani. Acum vinu românii cu pretensiunea de a restabili ecui- librulu si ceru o stare politica démna de unu poporu, care vrea sa traiésca. Inse pentru cá si românii sa-si cas- tige o stare politica démna de unu poporu, nu se putea altcum decátu sa aiba si ei unu terenu de activitate politica. Erá dara lucru firescu cá in casulu nostru din fundulu regiu aceea ce si-au fostu insusitu sasiu pré multu si anume si pentru románi, sa le ina- poiésca româniloru. Deórece dreptu- rile politice ce competu municipiulu séu altei corporatiuni teritoriale suntu numai unele; si déca si le insusiesce cine-va tóte siesi, ceilalti factori ai corporatiunei séu municipiulu tre- bu e sa remana fára drepturi; iér' déca e vorb'a sa li se dea si acestor'a, trebe sa li se dea de unde se afla.

Dorere ca conlocuitorii sasi in partea cea mai mare n'au recunos- cutu recerintiele spiritulu tempului. N'au recunoscutu si in mare parte nu recunoscu nici adi, séu de-si recunoscu n'au destula resolutiune cá sa inde- plinésca necesitatea absoluta de a ne face si pre noi in sensulu legiloru partasi la tóte drepturile politice si de a ne concede de buna voia tóte conditiunile neaperatu de lipsa pentru prosperarea si desvoltarea nóstra.

De aci vine continu'a lupta intre noi, cei ce aru trebuí sa traimu cá fratii si se nisumu in armonia de a intempiná pericollu comuni, ce ne amenintia. Noi trebuie sa ne luptámu pentru drepturile ce ne competu, déca nu voiescu a ni le concede de voia buna. Mai bine erá pôte si pentru noi si pentru ei, déca nu eram siliti de a ne luptá intre noi si déca intieleg- endu recerintiele tempului de adi, ei ne concedeau de voia buna, ceea ce in urm'a urmeloru voru trebuí sa ne conceda.

Noi o repetimu, nu pretindemu suprematia, ci numai o pusetiune démna de unu poporu consciu de sine si con- ditiile neaperatu de lipsa spre des- voltarea nóstra. Inse fratiloru sasi si ast'a li se pare multu. Multu li se pare, cându vedi cum se espectoréza unu corespunden-tu din Brasiovu, cáci intre trei deputati din orasia, se alese si unu român u, ceea ce n'a mai fostu de cându e Brasiovulu!

Pareca aru esiste vre-unu privilegiu cá din Brasiovu sa nu se aléga altu deputatu decátu sasu!

La noi in patri'a nóstra in ge- nere inse e biciulu lui Ddieu. Fia- care natiunalitate se teme de ceealalta si tote de romani. Se vaiera fia-care ca se simte amenintata de ceealalta pre cându in realitate, afara de românii, fia-cere cautá sa apese pe ceealalta.

Sasiu ne apésá pre noi, si in fine magiarii pre toti laolalta. La noi dom- nescu in modu maiestritu minoritátile si-si batu capulu nascocindu feliori si feliori de legi, prin cari sa se sustiena in egemonia, apasându si nimicindu maioritátile naturali. Pre cându in alfe tieri, ce pórtá mai putienu cultur'a si constitutionalismulu in gura, se mun- cescu maioritátile naturali de voi'a lor a multiamí minoritátile si a le face posibilu de a-si exprimá si ele votulu loru in tóte representatiunile.

In Americ'a cea culta si libérale s'au cautatu feliori de modalitati, cá sa se satisfacá tuturu partideloru politice, concedendulise a-si alege re- presentanti in proportiunea numerulu membriloru lor, fatia de membrii in- dreptatiti ai intregulu teritoriu ce are a se representá. Si anume, séu alegen-

dusi fia-care partida ea insasi repre- sentantiu sei in numerulu cuvenitu; séu apoi indatorându-se maioritátile cá ele, intre representantiu lor u sa aléga atáti si atáti din fia-care partida.

La noi din contra si cu totu con- stitutionalismulu nostru se represen- téza totu-déun'a cei cu puterea a mâna, iér' nu cei ce aru trebuí representati.

Parlamentulu din Pest'a consta putemu dice — ignorandu esceptiunile disparátore — numai din magiari: vice-parlamentulu din Sabiiu, numai din sasi. Apoi bine! in ce proportiune este unu astfeliu de modu de repre- sentare cu datele statistice inca ne- falsificate?

Suum cuique atribuere. Acést'a e principiulu celu mai santu si mai salutaru atâtu pre terenulu dreptulu' privatu cátu si alu celui publicu. Si pâna nu se va satisfacé principiulu acestui'a pre deplinu, pâna cându nu voru fi si la noi toti cetá- tienii din statu intr'adeveru si intru tóte, fára respectu la natiunalitate si religiune pre deplinu indreptatiti; pâna atunci va lipsi binecuventarea asupr'a patriei acesteia' tuturu ase- menea pretiuita si va fi inlocuita de o fericire numai paruta.

Sabiiu, 8 Octomvre 1876.

Domnule Redactoru! Cu permi- siunea d-vóstra venimu a ne implini un'a dintre cele mai sacre si placute detorintie fatia de onorabilulu publicu, care se intereséza de cea mai mica miscare a tenerimei, ce tientesce spre binele si progresulu ei si spre pro- sperarea si inflorirea bisericei si na- tiunei, de a cároru fundamente solide se privesce, si cu deosebire fatia de acea parte a on. publicu, care de câte ori s'a intreprinsu vre-unu mijlocu din partea tenerimei studiöse dela insti- tutulu nostru pedagogico-teologicu „Andreianu“ in favórea societátei ei de lectura, — carea este o institu- tiune a marelui si demnulu de pia memoria Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu bar. de Siagun'a, si carea in semnu de reverintia si recu- noscintia cátra marele ei institutoru in an. tr. scol. a primitu numirea de: societatea de lectura „Andreiu Siagu- n'a“ — totu-déun'a cu caldura l'au imbratisiatu, contribuindu in modulu acest'a nu numai la deslegarea pro- blemelor, ce societatea si le-a pro- pusu, ci indemmandu si pe membri la zelu si activitate, cari suntu conditio sine qua non pentru totu ce duce la cultura si perfectiune.

Dóue suntu positiunile, ce voimu a le presentá on. publicu: a dá pe scurtu unu conspectu despre activi- tatea si progresulu societátei nóstre de lectura din anul scol. trecut, si o scurta descriere a constituirei soc. pentru anul scol. cur. 1876/7.

Numerulu membriloru soc. in an. tr. au fostu 117 ordinari si 3 onorari.

Biblioteca soc. la inceputulu an. scol. tr. a constatu din 482 opuri in 667 volumi. La finea an. numerulu cártiloru a fostu 676 opuri in 799 volumi si inca 140 cárti francese don- ate din Parisu inca nespecificate, deci biblioteca in decursulu anulu s'a inmultita cu 92 opuri in 132 vo- lumi si cu cele 140 cárti francese de mai susu, dintre aceste cárti s'au cum- peratu pe banii societátei 65 opuri in volumi, iér' cealalte s'au donatu parte de societatea academica romana din Bucuresci, parte din Parisu, parte de particulari.

Fondulu societátei la inceputulu an. scol. tr. a avutu 218 fl. percep- tiuni in decursulu anulu 98 fl. 70 cr. iér' erogate 203 fl. 28 cr., deci la finea an. sum'a baniloru 113 fl. 42 cr.

Societatea a primitu in decursulu an. urmatórele diuarie gratuite: „Te- legr. Rom.“, „Albin'a“, „Transilvani'a“, „Convorb. liter.“ si „Gur'a satulu.“

Societ. a tientiut sub intielépt'a conducere a dlui prof. Ioan u Candrea,

in sem. I 15, in alu doilea sem. 6 siedintie ordin, in cari s'au tienutu discursuri, desbateri, cetiri de operate prelucrate, cetirea operatelor incurse in foi'a soc. „Mus'a" dela membri, critic'a acelor'a, declamatiuni, productiuni cu cantări „solo" etc.

La 3 Octobru a. c. societatea de lectura „Andrei Siagun'a" si-a tienutu siedintia de constituire pentru an. 1876/7.

Dupa ce conformu literelor convocatorie de comisiunei permanente, alese la fine an. tr. pentru conducerea trebilor soc. in decursulu vacatiunei, s'au adunatu membrii in numeru de 122 in sal'a cea mare a seminarului, membrulu com. perm. Nicolau Cado cler. III tienu cuventulu de deschidere, prin care desfasurandu insemnatarea si aretandu folosele mari, ce suntu impreunate cu o societate de lectura indemna pre membri a conlucra cu toti in armonia, in buna intelegere si cu zelu la realisarea scopurilor sublime ale soc. La aceste dlu directoru I. Hanni'a — care invitat din cancelari'a directorala de o deputatiune din sinulu societatiei, se afla de facia luà cuventulu si accentuandu in putiene cuvinte marcante cuvintele oratorului, asidere imbarbata si indemnã pe membri soc. la zelu si activitate — dupa cari se departa.

Urmèza apoi alegerea oficialilor precum urmèza:

Conducatoriu si presied. dlu prof. Ioanu Popescu, vice-presied. Vasile Voin'a, bibliotecariu D. Fagarasiu cl. II, subbibliotecariu N. Andreiu cl. III, cassariu Avr. Pecurariu cl. II, controloru I. Lang'a cl. I, notari: I. Runcanu si I. Punteanu, câte 2 membrii in comit. din fia-care an. cler. si redactoru alu foi'e soc. „Mus'a" Basiliu Demianu cler. III. In fine s'a alesu o dep. de 3, care se incunoscintieze pe d. conducatoriu si se-lu roge a primi acèst'a sarcina. Si cu aceste sied. se incheia.

Pre lãnga aceste aducemu totuodata cea mai profunda a nòstra multiamita publica societatiei academice române din Bucuresti, societ. din Bucovin'a si tuturor p. t. domni, cari ne-au donatu carti, precum si pre on. dni Redactori, cari au binevoitu a ne tramite gratuitu pretiuitele loru diuare, si i rugãmu, cã in interesulu culturai nat. nici pe viitoriu sa nu ne detraga succursulu ddloru.

Nicolau Cado,
presied. ad-hoc.

B. Damianu,
not. ad-hoc.

Societatea academica romãna.

Siedintia dela 31 Augustu, 1876.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.

Membrii presenti: G. Sionu, Al. Odobescu, I. C. Massimu, G. Baritiu, V. Babesiu, V. Urechia, I. Caragiani, I. Ghic'a'a, Al. Romanu si Iosifu Hodosiu.

Se dã lectura procesului verbalu alu siedintiei precedente si se adoptã. Societatea fiindu in numeru spre a tienea siedintia plenaria, dlu presiedinte invita pe comisiuni a-si presentã ce voru fi avendu gat'a.

Dlu Babesiu, cã secretariu alu sectiunei istorice, dã lectura protocolulu numitei sectiuni, din care se vedu conclusiunile luate in privirea tiparierei opereloru principelui Cantemiru.

Deschidindu-se discussiunea asupr'a punctulu I, prin care se cere aprobarea de tiparire a istoriei imperiului otomanu in intregulu seu in decursulu anulu curinte, se admite a se luã in vedere la afacerea bugetulu pe anulu viitoriu.

Asupr'a punctulu II se admite cã delegatiunea sa intervina spre a capeta dela archivele imperiale din Moscua manuscriptulu originale alu Chroniculu Romano-Moldo-Vlachiloru de principele Dem. Cantemiru, spre a

se putea controlã identitatea originalulu cu opulu tiparitu in Iassi la 1836 seu cu manuscriptulu din bibliotec'a scòleloru din Blasiu, asemenea sa se cèra si ori-ce manuscripte ale acestui autoru.

Totu-deodata fiindca manuscriptulu dela Blasiu se cere a se inapoiã la destinatiunea sea, s'a admisu cã delegatiunea sa mijlocèsa a cere in-voirea de a se mai retienea aici spre consultatiune.

Dlu Odobescu dã lectura raportulu Comisiunei numita a regulamenta premiele ce urmèza a se dã din fondurile fericitulu intru memoria generalulu Constantinu-Nasturelu-Herescu, in urmatòrea cuprindere:

Comisiunea insarcinata de societatea academica cu regulamenta premielor prevediute in testamentulu repositulu intru fericire donatoru Nasturelu-Herescu, luãndu cu deameruntulu cunoscintia de dispositiunile relative la premiele anuale ce dupa testulu testamentulu suntu de impartitu din fondulu Nasturelu, cu onóre vine a supune la aprobarea societatiei urmatòrele puncte cuprinse in siése-spre-diece articole repartite sub dõne rubrici, prim'a atingetore de premiele prevediute in testamentu, sub titlu A. Premiu pentru subiecte puse la concursu.

A.

Art. I. Considerandu:

Pre de o parte ca situatiunea averei lasata de donatoru nu se afla inca regulata, astfelu încãtu se pòta fi pe deplinu sicura societatea ca pe anulu viitoriu va participã din veniturile ei cu o suma destulu de insemnata, spre a satisfice ambele serii de premii intitulate de testatoru, ier' pe de alta parte ca nu va fi nici indestulu tempu pentru concurentii la premiele din prim'a serie spre a pregati in modu completu dela 1877, decide ca primulu concursu pentru acèst'a natura de premie va fi anuciatu acum indata pentru a. 1878, dandui-se dreptu terminu pentru depunerea manuscripteloru pãna la diu'a deschiderei sesiunei societatiei din acelu anu, si dreptu remuneratiune de premiu in bani sum'a fisata cã minima de donatoru, adeca 5000 lei noi.

Art. 2. Determinãrea si anucierea concursuriloru pentru anii urmatiori se voru face totu-dèun'a cu trei ani inainte de terminulu fisatu pentru decernarea premielor.

Pre aceste base, totu in sesiunea de estimpu se va determinã si anucia concursulu din anulu 1870, destinandu-se si aceluia unu premiu de 5000 lei noi.

Art. 3. Materialele din cari se voru alege pe rendu tесеle puse la concursu fiindu specificate in testamentu sub cinci rubricе diferite (a, b, c, d, e) considerandu inse ca societatea are chiaru acum puse in concursu mai multe tесе din rubric'a a (istoria, geografia, archeologia d), se va determinã pentru concursulu anulu 1878 o tесе alèsa din materi'a urmatore b (sciintie naturale si politice, jurisprudentia si economia sociale, mai alesu ale tieriloru române).

Totu astfelu, aflãnduse concursuri deschise pentru dif.rite tесе relative la rubric'a c (sciintie fizice si naturali etc.) subiectulu pentru concursulu pe 1879 va prevedè unu tratatu referente la rubric'a d (limbistic'a si istoria filologica seu literara a limbei romane) si anume o cestiune de istoria literara a limbei nòstre.

Art. 4. Societatea va determinã indata tесеle ce se voru pune la concursu pe anii 1878, si 1879, spre a se putè anucia publiculu fãra in-tãrdiere.

Comisiunea propune la votulu societatiei alegerea printre tесеle urmatore:

a). Pentru concursulu din 1878, cã materie de sciintie morali si politice:

1. Pãna la ce puntu institutiunea juriulu a esistatu in usurile si legiurile cele vechi ale poporulu romãnu; care este natur'a si cari suntu efectele aceste institutiuni la noi, in tempulu de fatia, si ce se pòte acceptã dela dens'a pe viitoriu in tier'a nòstra atãtu dupa legiurile in vigóre cãtu si aducendu-se modificatiunile pre cari autorulu le va socoti necesarii.

2. Tieranulu romãnu, priviri istorice asupr'a legamintelor cu proprietatea fonciara; starea lui economica in diverse zone ale tieriei; desvoltarea culturai sele, progesulu inteligintiei sele in munca, industria seu comerci; activitatea tendintielor sele morale.

3. Femeia romãna, missiunea ei morale, vietia ei sociale in diversele clase ale sietatiei, cultur'a si tendintiele ei spre civilisatiune.

b). Pentru concursulu din 1879 ca materia de istoria literara:

4. Studiu asupr'a productiuniloru literarie in limb'a romãna din epoca lui Mateiuvoda Basarabu (1643—1654), in care se voru avè in vedere atãtu documente oficiali si particulari, redactate in limb'a romãna in aceea epoca, cãtu si cãrtile traduse si tiparite romãnesce pe atunci. precum si ori-ce elemente literari relative la miscarea culturai române in acelu periodu.

Se va studiã cu o speciale atentiune vietia si activitatea literara a eruditulu mare logofetu alu tieriei de pe atunci Udriste (Orestu seu Uriulu) Nasturelu din Heresci, cumnatu a lui Mateiuvoda si strabunu alu fericitulu nostru donatoru.*

Siedintia din 1 Septemvre, 1876.

Presiedinte A. Treb. Laurianu.

Membrii presenti: G. Baritiu, G. Sionu, Al. Romanu, I. Caragiani, Iosifu Hodosiu, I. C. Massimu, V. Babesiu, si D. Sturza.

Se dã cetire procesului-verbalu alu siedintiei precedente si se adoptã. Societatea nefiindu in numeru spre a tiene siedintia plenaria, membri se ocupa in sectiuni si comisiuni cu diversele lucrãri ce li s'au incredintiatu.

Siedintia se radica la 6 ore postmeridiane.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.

Secretariu ad-boc, I. G. Sionu.

Siedintia dela 2 Septemvre 1876.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.

Membrii presenti: V. Urechia, G. Baritiu, I. Ghic'a, I. C. Massimu, I. Caragiani, Al. Odobescu, Al. Romanu, Iosifu Hodosiu, G. Sionu, V. Babesiu, si N. Ionescu.

Se da cetire procesului verbalu alu siedintiei precedente si se adoptã.

Se comunica o adresa a dlui Odobescu, prin care ofere societatiei o colectiune compusa din 50 bucãti impriimate oficiali si private relative la revolutiunea dela 1848 din Romãnia; 13 bucãti de aceea'si natura, relative la evenimintele politice din Romãnia dela 23 Aprile 1851 pãna la 27 Iuliu 1860, 17 numere formãndu colectiunea Prunculu romãnu, dela 12 Iuniu pãna la 11 Septemvre 1848 si altele in numeru totale de 122. Acèsta oferta se primesce cu mare multiamire.

Membrii presinti se ocupa in sectiunea filologica cu esaminarea manuscripteloru de traduceri din Titu-Liviu venite la concursu, apoi adunandu-se numerulu cerutu pentru siedintia plenaria, se punu in discussiune subiectele ce suntu la ordinea dilei.

Se da din nou cetire raportulu comisiunei asupr'a regulamantarei premielor ce suntu a se acordã din fondurile Herescu. Se ia in desbateri fiacare articulu in parte.

Art. 1. Se primesce cu singur'a modificatiune cã terminulu pentru de-

*) Aici urmèdia partea aceea a raportulu despre siedintia din 31 Aug., care printro eròre tehnica s'a publicatu in numerulu trecut.

punerea manuscriptulu sa se prelungeasca pãna in prediu'a deschiderei sesiunei.

Art. 2 si 3 se primescu fãra modificare.

La art. 4 se deschide discussiunea asupr'a teselor cari s'au propusu pentru anii 1878—1879. Majoritatea se repòrta cu preferintia asupr'a subiectulu Nr. 2 propusu in urmatòrea cuprindere.

„Tieranulu romãnu: priviri istorice asupr'a legamintelor sele cu proprietatea fonciara; starea lui economica in diverse zone ale tieriei; desvoltarea culturai sele, progresulu inteligintiei sele in munca, industria si comerci; activitatea tendintielor sele morale.“

D. Ionescu dice ca redactiunea tесеi nu e suficienta, ca d-sea aru dorì cã ea se cuprinda unu studiu completu asupr'a tieranulu romãnu, in tòte provinciile locuite de romãni, si crede ca nu se pòte inca aretã cu òre-care precisiune efectele legei de impropietarire, din principatulu Romaniei care abiã numera cãtu-va ani de durata.

D. Babesiu si apoi d. Baritiu se pronuncia pentru tes'a cu Nr. 2 „Femeia romãna,“ sub cuventu ca celelalte dõne subiecte au, seu o prè mare intindere, seu unu caracteru prè multu specialu juridicu.

D. Baritiu adauge ca pentru deslegarea unei probleme asiã de importante, terminulu pãna la 1878 se pare cu atãtu mai scurtu, ca disertatorulu va avè sa intre in totu trecutul poporulu tieranu alu Romaniei, din care cauza e de parere cã acèsta tesa sa se dea in concursu pe unu terminu mai lungu, de esemplu pãna la 1880.

D. Odobescu, cerendu cã mai întâiu de tòte votulu adunãrei sa determine care din cele trei tесе remane cã definitivu alèsa, emite parerea cã subiectulu se fia cãtu se pòte mai restrinsu si enuciatu intr'unu modu precisu, pentrucã sa nu sperie, si sa nu departeze pe concurentii. Pãna astadi subiectele puse de societate la concursu au avutu putienu succesu. D-sea crede ca importantia premielor Nasturelu unita cu determinarea unor subiecte accesibile publiculu nostru, ne voru dã pe viitoriu mai bune rezultate. Intru ceea ce privesce tes'a Nr. 2, cãrei'a majoritatea pare a-i dã preferintia, d-sea crede ca este bine pentru momentu a mãrgini subiectulu in cercetarea stãrei tieranulu romãnu in un'a din provinciile Romaniei; mai tardiu societatea va reportã acele studii asupr'a altor provincii, si prin mai multe disertatiuni lucrute in speciale se va putè formã cu tempulu acelu tratatu completu si desvoltatu pe care 'lu doresce d. Ionescu.

D. Hodosiu propune redactiunea urmatore:

„Tieranulu romãnu: disertatiune asupr'a stãrei morale, intelectuale, sociale, economice si politice a tieranulu romãnu in trecutu si in presinte, in principatele române.“

Redactiunea acèst'a punendu-se la votu se primesce.

Trecendu discussiunea la tes'a pentru concursulu pe 1879, propusa de comisiune, d. Urechia opinèza ca nu s'aru cuveni a se restringe acestu subiectu numai in principatulu Munteniiei, si sa se cèra unu studiu alu limbei si alu literaturai române din prim'a jumetate a secolulu XVII, in care disertatorulu sa se ocupe de productiunile literare ale tuturor provinciiloru române din aceea epoca.

D. Ionescu secundèza pe d. Urechia, sustienendu ca este preste putintia cã celu ce se va ocupã de limb'a si literatur'a romãna din acelu momentu de renascere sa se murginesca numai in hotarele tieriei romãnesce.

D. Urechia adauga ca astfelu cum este redactatu subiectulu tесеi, d-sea

vede intrensulu d'oué materii ce se potu pune succesiv la concursu, déca ele voru paré pré intinse pentru o singura pertractare. De o parte este istoria limbei si literaturii române in primii 50 de ani din alu XVII-lea secolu, iér' pe de alta parte biografi'a logofetului Udristea Nasturelu-Herescu.

D. Odobescu, luându cuventulu in mai multe renduri spre a responde la aceste intimpinări, sustiene ca déca d-sea a datu o asemene redactiune tесеi, acést'a a facut'o dintr' unu punctu de vedere cu totulu practic. D-sea se teme ca unu subiectu asiá de intinsu cá celu dintâiu din cele propuse de d. Urechia póte se intimideze si se alunge pre concurentii putienu deprinsi cu vechi'a cultura a limbei nóstre; pe de alta parte alegerea de subiectu a biografiei lui Udristea Nasturelu va paré in genere o enigma putienu atragetóre, cáci acésta personalitate este cunoscuta, de si marele logofetu alu lui Mateiu Basarabu a jucatu unu mare rolu politic si literaru in epoc'a sea, a fostu traducetoriulu multoru cârti românesce tiparite, redactorele si scriitoriu mai multoru chrisobule importante, mecenatele contimporaniloru sei.

Acést'a o voru puté constatá concurentii cari, interesându-se de tes'a pusa de noi, voru luá sarcin'a de a studiá cu atentiune câte-va din operele literare ale epocii lui Mateiu Basarabu, opere cari de cátu-va tempu s'au popularisatu óre-cum la noi in tiéra prin noi editiuni, astfelii suntu mai cu séma indreptarea legel' si marele chrisovu pentru desrobirea monastiriloru inshinate, cari, impreuna cu alte documente, au fostu adesea retiparite, (a se vedé colectiunile dloru Hasdeu, Aricescu, Teulescu, etc.)

D. Odobescu crede ca restringendu materi'a pusa obligatoriu la concursu in studiulu publicatiuniloru pre acelu tempu numai in tiér'a românesca, disertatorii voru fi de síresi nevoiti a aruncá priviri in giurulu loru si nu se voru puté oprí de a tratá nici de efectele produse in cultur'a limbei de rivalitatea lui Mateiu Basarabu alu Munteniei cu Vasile Lupu alu Moldovei, nici de influinti'a ce a avutu asupr'a româniloru de dincóce de Carpati tóta cultur'a literara româna provocata de calvinistulu Gg. Racoti alu Ardealului.

In tóta acésta miscare, ei voru întâlní figur'a lui Udristea Nasturelu, care va trebú se resara in corpulu disertatiunei, adause d. Babesiu, ca o statua individuate ce aru orná unu edificiu.

Resumându-se discussiunea, dupa debaterile urmate, cu consimtiementulu comisiunei, se admite redactiunea tесеi in modulu urmatoriu:

Studiu asupr'a productiuniloru literare in limb'a româna din epoc'a lui Mateiu Basarabu (1633—1634), in care se voru avé in vedere atátu documente oficiali si particulare redactate in limb'a româna in acea epoca, cátu si cârtile traduse si tiparite in românesce pre atunci, precum si ori-ce elemente literare relative la miscarea culturai române in acelu periodu. Se va studiá cu o speciale atentiune viéti'a si activitatea literaria a eruditulu mare logofetu alu tieiei din acelu tempu Udristea (Ovest séu Uriil) Nasturelu din Herescu, cumnatu alu lui Mateiu voda si strabunu alu fericitulu nostru donatoru.

Art. 8 se adopta fára modificare. Siedinti'a se radica la 6 óre p. m. Presiedinte A. Treb. Lárianu. Secretariu ad-hoc, Sionu.

Varietáti.

* **Calendaru** pre anulu 1877 a esitu de sub tipariu in *tipografi'a nóstra* [archidiecešana. Pretiulu: legatu 25 cr. nelegatu 23 cr. Publiculu cu-

nósce acestu calendaru pentru poporu care intra acum in alu d'oué-dieci si siéselea anu alu esistintei sele. Elu e redactatu pentru poporu si este elu'e carte a literaturii moderne care tiene comptu si de acelu publicu, care este initiatu in secretele instructiunei pre tempurile cându literele lui Cirilu erau intrebuintiate in tóta literatur'a nóstra. Calendarulu cuprinde afarade chronologia si de lunile si dílele de preste anu: patrarele luniloru cu tóte schimbările intr'ensele, intunecimile de preste anu, genealogi'a casei domnitóre, scar'a timbrului, siematismulu bisericeei gr. or. române din provinci'a nóstra metropolitana, sfersitulu dela Necrologulu repositulu Mare Archiepiscopu si Metropolitu **Andreiu** de Archimandritulu si Vicariulu archiepiscopescu Nicolau Pope'a si in urma pentru distractiune: O cestiune de di, poesii, si pentru economi si industriasi de mare importanta: insemnarea tergariloru. Deci recomandámu acésta carte populara tuturoru carturariloru nostri din cetate si dela tiéra.

* * **Deputati alesii la universitate:** in cetatea Sebesiului: Dr. Ioanu Borci'a si Visariou Romanu; in cetatea Brasiovului P. Schnell, Hugo Safft si Dr. Nicol. Poppu; in cetatea Bistritiei G. Budaker, si Carolu Pók h; in cetatea Mediasului Alb. de Sacsenheim si de Grescovici; in opidulu Nocrichiu I. Römer.

* **Livadi'a.** Acestu castelu renumitu in lumea politica, in care petrece imperatulu rusescu lunile despre tótna, s'a ziditu numai inainte cu trei ani. Castelulu acest'a este ziditu pre malulu mării negre in partea sudostica a peninsulei Crimea, guvernementulu Taurid'a. Tienutulu e din cele mai frumoze si mai placute, pentru ca aci crescú rose, mirte, fici (smochini), portocali, cipressi si pini gigantici, lauri, olivi si granati; cea mai frumoza vitia de viia de sórtele cele mai renumite. Pespectiv'a spre mare e plina de farmecu si incântatóre. In apropiare mai suntu si alte casteluri. Asiá unulu ce pórtá numele Oriand'a in stilu orientalu, totu alu imperatulu Alesandru si altulu alu contelului Vorenzoff in stilu goticu-mauricu.

* D. locotenentu-colonelu Alesandri publica in „Tempulu“ mai multe date biografice din viéti'a lui Constantin Negri, pre care le estragemu mai la vale. Eata ce dice d sea:

Amu asistatu la numeroze acte ale lui Negri, care esaltau iubirea prietineloru de elu. [L'amu vediutu blándu si umilitu cu cei mici; demnu si mai mandru cu cei mari. L'amu vediutu plinu de hotarire, dar' modestu, in pericole; generosu, dar' ascuas in binefaceri. L'amu vediutu pururea intieptu si binevoitoriu. Dar' déca atátea virtuti' putéu se aiba o culme in o fiintia atátu de inzestrata de natura, acésta coróna a fostu simplicitate vrednica in adeveru de „tempii eroici.“

Putienu cunoscu d'oué fapte insemnate in viéti'a lui Negri, si astadi, cându elu nu mai póte sa me auda, eu indrasnescu a le revelá aici, cá d'oué petri scumpe din comór'a inimei lui. Fia acést'a omagiulu neinsemnatu alu unui prietinu nealteratu de 30 ani.

Negri perduse, séu mai adeveratu vorbindu, deduse binefaceriloru si patriotismulu starea lui parintésca. Logofetulu Costache Konachi, parintele lui vitregu, avé o singura fiica, Catinc'a devenita mai in urma princes'a Konachi Vogoridi. Betrânului Konachi ii placea a prevedé in tenerulu Negri pre viitoriu Domnu alu Moldovei; elu ii oferí jumetate din avuti'a lui imensa. Negri nu vediu in afectuós'a propunere decâtu despoierea surorei sele, si refusá a devení bogatu.

La 1859 moldovenii voira sa rea-

liseze visulu betránului Konachi, atunci repositu de multu, si oferira lui Negri corón'a Moldovei. Numai iubirea de tiéra puté sa impuna unui asemenea omu primirea unei atátu de inalte si grele sarcini. Dar' tocmai acea iubire de tiéra, patim'a vietiei lui, facu pe Negri sa véda in candidatur'a sea o desbinare posibila a voturiloru alegerei, si — Negri refusá sa fia Domnu!

Burs'a de Vien'a.

Din 9/21 Octobre 1876.

Metalicele 5%	62	—
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	66	25
Imprumutulu de statu din 1860...	108	25
Actiuni de banca	810	—
Actiuni de creditu	146	40
London	124	15
Obligatiuni de deslaunare Unguresci	72	25
„ „ „ Temisiorene	71	50
„ „ „ Ardelenesci	71	25
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	105	—
Galbinu	5	93
Napoleonu d'auru (poli)	9	95
Valut'a nóua imperiale germána	61	20

Nr. 231.

Concursu.

In urm'a parintescei ordinatiuni a maritulu consistoriu archidiecešanu dtto 12 Augustu a. c. Nr. 1882 B. spre intregirea parchiei veduete Crisbavu de class'a a III din protopresbiteratulu alu II-lea alu Brasiovului se escrie concursu pâna la 6 Noemvre a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

1.) Cas'a parochiala cu 2 incaperi si pivnitia.

2.) Dela 120 familii câte un'a ferdela secara séu in bani 1 fl. 40 cr. v. a. dela 10 veduve si 10 neorustici câte 1/2 ferdela secara.

3.) Dela 2 gradini numite Várveghiu, si Cód'a românului circa 33 fl.

4.) Venitele stolari statorite in sinodulu parochialu din 13 Iuniu a. c.

5.) Pasiune si padure 18 jugere.

Tóte acestea computeate la olalta dau unu venitu anualu de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru instruite in sensulu statutului organicu, si a concluseloru sinodali din 1873 la subscriusulu.

Eara dupa urmat'a alegere de parochu in Crisbavu se va dispune definitiv si in privinti'a filiei Nou, ce se tiene de mater'a Crisbavu, si se administrea ambele de parintele capelanu Ioanu Turbure.

Brasiovu in 7 Octobre 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Petricu,

ppresbiteru.

Nr. 266/1876.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a Vidr'a de mediu, de clas'a a III. protopresbiteratulu Zlathn'a-superióra, in urm'a inaltei ordinatiuni consistoriale dtto 23 Augustu Nr. 2034 a. cur. se escrie concursu pâna la 6 a lunei lui Noemvre a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu acestu postu de parochu, computeate tóte laolalta dau preste totu sum'a de 516 fl.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru conformu dispositiuniloru Statutului organicu, si cele ale sinodului nostru archidiecešanu din an. 1873 pâna la terminulu mai susu disu la subscriusulu.

Câmpeni, in 7 Octomvre 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu din Vidr'a de mediu.

Ioanu Patiti'a,

protopresbiteru.

Nr. 207 — 1876.

Concursu

Pentru ocuparea vacantei parochii gr. or. Brazesti de clas'a III ppresbiteru.

teratulu Lupsiei, in urm'a inaltei concesiuni cons. dtto 29 Sept. 1875 Nr. 2860, se escrie concursu cu terminulu pâna in 7 Novembre 1876 in care di va fi si alegerea.

Cu acésta statiune suntu impreunate urmatórele emoiuiminte:

1. Un'a ferdela vechia de bucate parte gráu parte cucuruzu dela unu fumu.

2. Dela 120 fumuri câte o di de claca dela fia-care.

3. Folosinti'a cimiteriului in estensiune de 1 jug. 2370 □ si

4. Stol'a indatinata, cari tóte computeate dau unu venitu anualu de 420 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acestu postu de parochu au a-si asterne supliceloru loru in terminulu susu indicatu instruate in sensulu stat. org. la subsemnatulu oficiu.

Offenbaia in 7 Octob. 1876.

In contielegere cu comitetulu paroch. resp.

Oficiulu ppresbit. gr. or. alu Lupsiei.

Ioanu Danciu,

adm. prot.

Concursu.

In parochi'a gr. or. din Sacadate, in protopresbiteratulu Sibiului II, este de a se ocupá unu postu de capelanu lângá preotulu actualu morbosu.

Capelanulu va partecipa la o jumetate din veniturile parochiale remânendu ceealalte jumetate pentru parochulu morbosu.

Venitulu preste totu este din 20 jugere pamentu de aratu si fenatiu fl. 400. Din stola fl. 300. Prin urmare pentru capelanulu s'aru vení fl. 350.

Doritorii de a ocupá acestu postu de capelanu, sa-si dovedésca calificatiunea loru precisa in statutulu organicu, inaintându-si dncumentele la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu pâna la 12 Octobre st. v. a. c.

Din siedinti'a comitetului parochialu gr. or. tienuta in Sacadate la 26 Sept. 1876.

Comitetulu parochialu gr. or. din Sacadate.

I. Popescu,

(3—3)

ppresbiteru.

Concursu.

Pentru intregirea statiunei inventiatoresci la scól'a gr. or. din Ocn'a, parochi'a infer. se deschide concursu cu terminulu 15 Octobre a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

a) din cass'a comunala 155 fl.

b) dela parochieni 40 fl.

c) din cass'a epitropiei parochiale cá relutu de quartiru 10 fl.

d) si lemne de incalditu.

Doritorii de a obtienea numit'a statiune au se fia pedagogi séu clerici absoluti; au indatorirea, pre lângá predarea tuturoru obiecteloru prescrite de lege in scól'a populara, — a tienea in tóta Duminec'a si serbatórea cu teneretulu scól'a de repetitiune.

Concurentii au a-si tramite recursele loru pâna la terminulu pusu onoratulu oficiu protopopescu alu tractului Mercurei in Mercurea.

Din siedinti'a comitetului parochialu gr. or. Ocn'a infer. tienuta in Ocn'a la 19 Septemvre 1876.

Cu scirea si invoirea oficiului ppressu respectivu.

Ioanu Predovicu,

parochu si presiedinte alu comit. paroch.

3—3

Unu tehnicu séu economu cu cunoscintie tehnice

póte aflá unu postu cá licuidatoru la banc'a gen. de asecuratiune mutuala „Transilvani'a“ in Sabiuu.

Oferte suntu a se adresá la directiunea numitulu institutu.

2—2

Redactoru respundietoriu **Nicolau Cristea.**

Editor'a si tipariulu tipografiei archidiecešane.